

27. juli 2024

PRESSEMEDDELELSE: RYSTENDE SVIGT AF MENNESKER MED HANDICAP

I Avannaata Kommunia får **ingen** af borgerne i 25 udvalgte sager den hjælp, de har behov for og ret til både i følge loven og handicapkonventionen. Svigtene har store konsekvenser for borgernes og de pårørendes liv og fremtid og stiller dem i urimelige situationer og dilemmaer. Det er også dyrt for samfundet.

Tilioq har modtaget Tilsynsenhedens endelige rapport fra *Handicaptilsyn i Avannaata Kommunia*. Rapporten beskriver alvorlige mangler i kommunalbestyrelsens forvaltning og administration af sociallovgivningen inden for støtte til personer med handicap.

“Det er **dybt bekymrende** læsning, som dokumenterer omfattende mangler i sagsbehandlingen. Tilsynsenheden har udtrykt og gennemgået 25 tilfældige sager om børn og voksne med handicap. I alle sager mangler den lovpligtige udredning, handleplaner og opfølgning. Det betyder, at der ikke er tilstrækkelig viden om personernes handicap og de udfordringer, de står overfor i hverdagen, samt at de ikke får den målrettede indsats, de har behov for og ret til. Dette har alvorlige konsekvenser for de berørte individer – ikke mindst for børnene og deres muligheder i voksenlivet. Det er **dybt kritisabelt**, især fordi personerne har været kendt af kommunen i flere år, og alle sagerne er mindst to år gamle,” udtaler handicaptalsmand Anja Hynne Nielsen.

“Mennesker med handicap er først og fremmest mennesker med de samme rettigheder som alle andre. Handicapkonventionen beskytter dem yderligere for at sikre lige vilkår med mennesker uden handicap. Tidlig og korrekt indsats er afgørende for deres trivsel, udvikling og muligheder på længere sigt. Det kan være afgørende for deres skolegang, uddannelse og arbejde, samt for deres evne til at klare sig selv, eventuelt med lidt hjælp. Det har således også betydning for samfundet. Et eksempel fra rapporten beskriver et barn med cerebral parese (CP). For dette barn er der hverken lavet en udredning eller handleplan. Hjernen er plastisk og der kan med den rette indsats dannes nye hjernebaner, skabes nye færdigheder. Derfor er tilpasset indsats og træning så vigtig. Den fuldstændige mangel på indsats er særligt trist, da ingen på forhånd kan vide, hvor meget et barn med CP kan udvikle sig, kan lære og opnå. Muligheden for et selvstændigt liv frarøves dette barn. Det er et kæmpe svigt,” fortsætter handicaptalsmanden.

I flere af de undersøgte sager vedrørende voksne borgere med handicap, vidste kommunen ikke, hvor de pågældende boede. I to tilfælde vidste kommunen ikke, at personerne var døde. Tilsynsrapporten beskriver manglende samarbejde med lokale instanser som Majoriaq, fordi Majoriaq afviser borgere med handicap begrundet med, at de er handicappede. Der er mangel på botilbud, så personer med handicap må vente, bo hos familie, er hjemløse, sendes til andre byer eller til Danmark. I Qaanaaq sendes alle til andre byer eller Danmark, da der ingen botilbud er i Qaanaaq. Unge med handicap placeres på alderdomshjem. Det er socialt uacceptabelt, hvilket Tilioq tidligere har påpeget.

Siden 2019 har der hverken været afholdt personrettet tilsyn, som ifølge loven skal afholdes to gange om året, eller drifttilsyn, som skal holdes en gang om året.

Alle disse problemer er ikke unikke for Avannaata Kommunia. Tilioq modtager lignende beretninger fra andre kommuner i Grønland. Sidste år rettede Tilsynsenheden lignende kritik af Sermersooq Kommune. Ombudsmanden har tidligere ligeledes kritiseret kommunerne for uacceptabel sagsbehandling.

Tilioq har netop sendt en skyggerapport til FN's høring om overholdelse af handicapkonventionen, som viser, at situationen i Grønland er alvorligt mangelfuld både hvad angår overholdelse af handicaplovgivning og FN's handicapkonvention.

“Det står klart, at sagsbehandlingsproblemerne i forbindelse med borgere med handicap har dybtgående og umenneskelige konsekvenser både for de enkelte og for samfundet som helhed. Nærværende rapport samt Tilioqs analyser og borgerhenvendelser peger entydigt på alarmerende vilkår og utilstrækkelige sagsbehandlingsstandarder, som ikke opfylder Grønlands egne lovgivningsmæssige mål eller internationale forpligtelser, herunder FN's handicapkonvention. En fælles og bred indsats er nødvendig for at ændre vores menneskesyn, styrke kapaciteten for samskabelse og tage de første skridt mod strukturelle forbedringer på handicapområdet. Vi kan ikke længere acceptere status quo, det er nødvendigt med investeringer i mennesker med handicap, som også er investeringer i hele Grønlands fremtid. De sager, der kommer frem nu igen bør ikke blot blive forsidestof, ingen rigtig forholder sig til – de bør skabe handling, forpligtelse, forståelsen af at vi er forbundne og at handicap kan ramme os alle. At handicap rammer os alle, på et tidspunkt i livet,” siger Anja Hynne Nielsen og spørger: “Hvad vil politikerne gøre ved dette svigt i forhold til menneskerettighederne?”

For yderligere informationer eller interview kontakt Handicaptalsmand Anja Hynne Nielsen på mobil: 26 28 71 eller mail: anja@tilioq.gl.

Asannittumik inuulluaqqusillunga - Med kærlig hilsen

Anja Hynne Nielsen

Inuit innarluutillit oqaaseqartartuat – Handicaptalsmand